

IVN & KNNV Oost Achterhoek

Secretariaat; Henk Wiggers - Tel. 06-20120995

De Savornin Lohmanstraat 12 - 7103 GW Winterswijk

secretaris@ivn-oostachterhoek.nl

secretaris@oost-achterhoek.knnv.nl

Jaarverslag 2025

In dit gezamenlijke Jaarverslag van het IVN en de KNNV afdelingen Oost Achterhoek legt het bestuur & de werkgroep coördinatoren verantwoording af over de ontwikkelingen en gebeurtenissen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden.

Onderstaand gaan we puntsgewijs in op wat er in 2025 is gebeurd.

Bestuur.

De “groene” agenda is nog steeds, evenals in voorgaande jaren en jaarverslagen een belangrijk punt op de agenda van onze regering. Echter moeten we helaas ook vaststellen dat er nog te weinig stappen zijn gezet om van voornemens ook daadwerkelijk geconcretiseerde plannen dan wel resultaten te maken of te behalen.

Economische belangen hebben steeds opnieuw voorrang op natuur en milieu.

We zullen moeten afwachten op welke wijze het nieuwe kabinet, dat er vanaf februari 2026 zal zijn, concrete plannen maakt om op milieugebied de zo noodzakelijke stappen zet.

Een vraag die ook telkens weer in onze jaarverslagen terugkeert heeft uiteraard te maken met de vraag hoe wij ons steeds weer opnieuw als groene verenigingen in de vele discussies die met natuur en milieu te maken hebben opstellen? Welke koers varen wij in dit krachtenveld?

Steeds weer organiseren we activiteiten om mensen goed te informeren en zich bewust te laten worden in welke omgeving we wonen werken en recreëren zodat iedereen zelf kan bepalen hoe en op welke manier je je in de lopende discussies kunt opstellen of laten horen. Onze inzet in het afgelopen jaar met 54 activiteiten levert daar een mooie bijdrage aan. Voor 2026 staan maar liefst 64 activiteiten gepland.

Ons bestaan, als verenigingen, ontleen wij aan onze educatieve taak.

Hierin spelen KNNV en IVN een belangrijke rol. KNNV met het accent meer op microniveau en IVN met het accent meer op macroniveau. Elk jaar doen we dat samen met de vele vrijwilligers die nodig zijn om al onze activiteiten uit te voeren.

Inmiddels is het een traditie geworden om tijdens een gezellige vrijwilligersbijeenkomst elkaar te ontmoeten en stil te staan bij onze vele activiteiten. Ook dit jaar zullen we de vele vrijwilligers uitnodigen voor een gezellige middag bij de kruidentuin nabij de Mallemsse molen.

We kunnen samen heel trots zijn op datgene dat we ook in het afgelopen jaar wederom hebben gedaan wat binnen onze mogelijkheden hoorde. Daarom lees ik met veel genoegen en gepaste trots ons jaarverslag dat aangeboden is bij de algemene ledenvergadering, en zie ik uit naar alweer een mooie uitgave van de Groenling. Ik hoop u ook! Op naar alweer een mooi jaar.

Januari 2026, Sjef Lommen Voorzitter IVN & KNNV.

De Bestuurssamenstelling is als volgt;

- Sjf Lommen
Tel. 06-12343561	Voorzitter.
voorzitter@ivn-oostachterhoek.nl
voorzitter@oost-achterhoek.knnv.nl
- Ron Krabben
Tel. 0544-372612	Penningmeester & Ledenadministrateur
penningmeester@ivn-oostachterhoek.nl
penningmeester@oost-achterhoek.knnv.nl
- Henk Wiggers
Tel. 06-20120995	Secretaris
secretaris@ivn-oostachterhoek.nl
secretaris@oost-achterhoek.knnv.nl
- Angela Tiggeloven
Tel. 06-20481937	Lid & Vicevoorzitter namens het IVN.
angelatiggeloven@gmail.com
- Ed Grotenhuis
Tel. 0543-520714	Lid & Vicevoorzitter namens de KNNV.
edenirene4645@gmail.com
- Gilbert Somsen
Tel. 06-33738777	Lid & namens het IVN.
gilbert.d.somsen@gmail.com
- Piet Hoens
Tel. 06-51301499	Lid namens de KNNV
piet.hoens@planet.nl

Vertrouwenspersonen;

- Angela Tiggeloven
Tel. 06-20481937	Vertrouwenspersoon namens het IVN.
angelatiggeloven@gmail.com
- Gilbert Somsen
Tel. 06-33738777	Vertrouwenspersoon namens het IVN.
gilbert.d.somsen@gmail.com
- Els van Dijk
Tel. 06-12361482	Vertrouwenspersoon namens het KNNV.
elsje.van.dijk@hotmail.com

Leden.

Per 31 december 2025 had de KNNV totaal 138 leden waarvan 1 Erelid, 14 Huisgenootleden, 1 Jeugdlid en 8 donateurs.

De jaarlijkse contributie is € 31,00 en huisgenootleden betalen € 10,00 en een Jeugdlid €15,00. De Donateurs betalen minimaal € 26,00.

Per 31 december 2025 had het IVN totaal 265 leden waarvan 13 Huisgenootleden, 3 Ereleden, 21 Gastleden en 17 Donateurs.

De jaarlijkse contributie is € 28,00 en Huisgenoot- en Gastleden betalen € 14,00. De Donateurs betalen minimaal € 15,00.

Januari 2025, Ron Krabben Penningmeester IVN & KNNV.

De Jaarverslagen van de werkgroepen over 2025.

Werkgroep De Groenling (Coördinator Frans Bomer).

Ook dit jaar zijn er weer 3 edities van De Groenling verschenen.

Frans Bomer was de eindredacteur, met Marco Boekelder als zijn rechterhand.

De vaste medewerkers waren dit jaar Els van Dijk en Auke Hoekstra. De redactie is uitgebreid met Ed Grotenhuis, die vanuit de KNNV zijn bijdragen heeft geleverd.

Er zat een stijgende lijn in de hoeveelheid aangeboden kopij en dat betekende dat De Groenling ook steeds omvangrijker geworden is zodat er voldoende plaats was voor alle verhalen en prachtige foto's. Door het beschikbaar zijn van de door de Natuurkiekers gemaakte foto's is het ook veel gemakkelijker geworden om het blad van fraaie foto's te voorzien.

Op veler verzoek is ook de Agenda weer een vast onderdeel geworden van De Groenling (net zoals dat al die jaren voor de Gentiaan het geval was).

Thea Kleine Punte coördineerde de distributie. In de omgeving rond Aalten werd de bezorging gedaan door Mereke de Ruiters en Jan Willem Wissink heeft de adressen in het dorp Aalten voor zijn rekening genomen. In Beltrum is bezorgd door Monique Molendijk en in Eibergen door Leo Janssen en Frans Bomer. In Rekken heeft Thea Kleine Punte de bezorging verzorgd. In Groenlo waren het Jetty Rodenburg en Alice Meijeringh en de bezorging in het dorp Lichtenvoorde is gedaan door Ron Krabben en in de omliggende kerkdorpen door Laurens Wildenburg. In Neede hebben Anita Mulder en Tonny Klein Breteler de bezorging verzorgd. In het dorp Winterswijk waren de bezorgers Jopie Schreurs, Bella Welleman, Wilma van Lochem en Rudie Esselink. Het Winterswijkse buitengebied hebben Carolien Nijhuis, Rody Schröder, Mario Bekke, Henny Esselink en Henk Wiggers voor hun rekening genomen.

De Groenling wordt aan de andere afdelingen, de KNNV Oost-Achterhoek, de landelijke IVN en aan leden die dat wensen niet meer per post bezorgd, maar digitaal. De digitale verzending werd verzorgd door Frans Bomer. Henk Wiggers zorgde voor de postverzending van De Groenling en de bezorging van het blad bij nieuwe leden.

Januari 2026, Frans Bomer.

Werkgroep Landschapsbeheer (Coördinator Martin Peterkamp).

De actieve werkgroep landschapsbeheer IVN-OA is afgelopen jaar ook weer op vele terreinen bezig geweest. We waren in de natuur in actie op de Needse berg, in het Natuurgebied Needse Achterveld en langs vele wegen in de Gemeente Berkelland.. Naast het onderhouden van een mooi Geologisch Natuurpad, waren we ook volop in beweging om de wilgen van de Gemeente Berkelland bij te houden. Dit betekent in de zomer het knippen van zogenaamde waterloten en verkeers-hinderende overhangende takken van zo rond de 1100 wilgen die er in deze uitgebreide gemeente langs de openbare wegen staan. In de periode van half oktober tot half maart werden de wilgen (ongeveer 800) volledig gesnoeid. Het verschil in aantal (zomer- en winter snoei) wilgen ontstaat doordat 's zomers alle wilgen worden geknipt en in de winterperiode geldt de snoei : in het buitengebied eens per 2 jaar en in de kom Eibergen elk jaar!

Ook mochten we weer voor Staats Bos Beheer (SBB) mee werken om de natte heidevelden van Natuurgebied Needse Achterveld berken en dennen vrij te houden. We werkten er met een wisselend aantal (gemiddeld 7 personen per keer) op de woensdag middagen in september en begin oktober.

De inzet van de vrijwilligers, momenteel staan er 22 op de lijst, is telkens weer geweldig. Met veel plezier en enthousiasme zijn we vele zaterdag ochtenden en woensdag middagen in de weer. Na telkens anderhalf uur werken houden we een koffie/thee pauze met een heerlijke plak koek. Waarna we nog een uur aan de slag gaan. Naast een bescheiden vergoeding vanuit de Gemeente en/of van SBB rest ons een geweldige voldoening want op deze manier kunnen we ons Achterhoekse landschap onderhouden.

Op een rij:

Voor SBB: 27 deelnemers inzet = 405 uur.

Onderhoud Geopad Neede: 11 deelnemers inzet = 66 uur.

Zomersnoei: Van 9-7-25 t/m 6-8-25: 10 deelnemers inzet = 150 uur.

Wintersnoei: jan.t/m mrt 2025: 12 deelnemers inzet = 396 uur.

okt t/m dec 2025: 11 deelnemers inzet = 396 uur.

De deelnemers werkten gezamenlijk: 1413 uur in de natuur.

Alle vrijwilligers Landschapsbeheer IVN-OA hartelijk dank voor jullie geweldige inzet.

Januari 2026, Martin Peterkamp.

Werkgroep Natuurbeheer (Coördinator Hermien Toebes).

Het jaar 2025 werd beïnvloed door regen. Zeker in het najaar zijn we een paar keer kletsnat geworden. 4 oktober in de steengroeve hadden we heel veel aanmeldingen maar het regende zo hard en omdat je via een slecht pad naar beneden moet, kon het echt niet doorgaan!

Het voorseizoen prachtig weer, 8 februari Aardewerk De Stegge (8 pers.), de Haarman (17 personen) op 22 februari en 22 maart Detersbos 18 personen. Tijdens deze dag hebben we 3 mensen in het zonnetje gezet, Jopie omdat zij altijd heerlijke soep voor ons maakt. Henny en Bertus, zij zijn voor ons het grote voorbeeld, ruim 90 jaar en dan fanatiek met ons meedoen.

We hebben 3 nieuwe harken aangeschaft en afscheid genomen van een paar oudjes.

Voor alle werkdagen hebben we een

vergoeding gekregen waardoor het mogelijk was deze aanschaf te doen. Want we vinden het erg belangrijk de mensen met goed gereedschap te laten werken en moeten jaarlijks ook versleten gereedschap afschrijven. En de koffie met koek en soep valt altijd in de smaak wat ook betaald kan worden uit de onkostenvergoeding.

Mede door de prachtige artikelen in Achterhoeks nieuws en de Gelderlander geschreven door Piet hebben we afgelopen seizoen met gemiddeld 14 mensen bij elk project gewerkt. Dit jaar hebben we een groepje nieuwe mensen erbij gekregen die meerdere keren kwamen. Ook zijn er mensen gestopt met onze natuurwerkgroep.

Fijn dat er nieuwe mensen bij zijn gekomen, want vele handen maken veel werk voor elkaar.

We hopen dat 2026 weer zo'n prachtig natuurwerkjaar wordt. De prachtige natuur rond

Winterswijk is dat waard. Bezoek deze terreintjes ook eens in het voorjaar of de zomer en geniet van de prachtige natuur in de achterhoek.

Januari 2026, Hermien Toebes.

Werkgroep Natuurbelevings app (Coördinator Robert Schadd).

2025 ging van start met het stoppen van de IVN Natuur app. Op die beslissing volgde een zoektocht naar commerciële route apps, waar het IVN de bestaande routes, onder eigen label, konden worden onder gebracht en ook nieuw routes aangemaakt konden worden.

Januari kregen wij bericht, dat er 2 apps gevonden waren, waar dit kon met het verzoek aan routebeheerders of zij mee wilden testen om uiteindelijk een keuze te maken. Dit waren *Route to you* en *Routemaker*. We hebben ons direct aangemeld en we zijn met het testen van deze apps begonnen. Bij beide apps was voor dit doel een testomgeving aangemaakt. In februari hebben wij onze ervaringen vervolgens gedeeld met het IVN samen met zo'n 20 testers van 13 andere IVN verenigingen. Daar bleek een lichte voorkeur voor *Routemaker* waarmee verder gesproken werd en uitgebreid getest. In maart koos het IVN inderdaad voor *Routemaker* als opvolger van de IVN Natuur app. Men vroeg vervolgens aan alle routebeheerders hun routes goed na te kijken en alle routes, die niet meer gebruikt worden of test routes te verwijderen voordat de bestaande routes in de IVN Natuur app overgezet zouden gaan worden naar *Routemaker*. Van de routes vroeg IVN ook een geografische route bestand van de over te zetten routes.

In mei volgde een digitale presentatie van *Routemaker* zoals ingericht is voor het IVN.

Na het overzetten van alle routes naar *Routemaker* vroeg het IVN of alle route beheerders deze routes niet allen te controleren maar ook in de juiste presentatie te zetten. Dit bleek uiteindelijk nog al wat werk op te leveren. Verder moesten we de in de IVN web omgeving (Wordpress) van de vereniging een koppeling aan te brengen, zodat geïnteresseerden op de IVN web omgeving automatisch door linken naar de route in *Routemaker*. Hierna kon de "oude" IVN Routes app afgesloten worden.

Uiteindelijk kwam er een fysieke bijeenkomst gepland als presentatie van het IVN label in de *Routemaker* app met ook een uitgebreide instructie hoe hierin nieuwe routes aangemaakt kunnen worden. Helaas konden zowel we niet bij deze presentatie zijn, maar is wel een uitgebreid verslag hiervan gemaakt en gedeeld. Tot nu toe bevalt het IVN label in *Routemaker* goed, maar er is wel een lijst gemaakt met wensen ter verbetering met daarbij een urgentie volgorde. Er is inmiddels in november een klein deel van deze lijst uitgevoerd in een *Routemaker* upgrade.

Tenslotte hebben we een stagiair van de lopende NGO gehad.

Januari 2026, Robert Schadd.

Werkgroep Natuurkiekers (Coördinatoren Lisette Platjouw & Ellen van den Adel).

De werkgroep 'Natuurkiekers' heeft weer heerlijk kunnen fotograferen in 2025. We hebben 7 fotosafari's gehad en hebben er helaas 2 moet afblazen vanwege het weer.

Het programma en aantal deelnemers waren als volgt:

Datum	Locatie	Aantal deelnemers	Extra info
8 februari	Needse Berg	6	
8 maart	Zumpe Doetinchem	7	
12 april	Ratumse Beek	10	
10 mei	Groenlose Slinge	6	
7 juni	Stelkampsveld		Afgeblazen vanwege regen
12 juli	Willinks Weust	10	
13 sept	Rekken	7	
18 okt	Kerkloobos	9	
5 nov	Uiterwaarden		Afgeblazen vanwege wind en regen

De app-groep van de Natuurkijkers heeft inmiddels 23 deelnemers, dus het werkt goed om naast de uitnodigingen aan alle leden ook aanmeldingen via deze app-groep te laten lopen.

Aan de publicaties in de Groenling hebben dit jaar alle Natuurkijkers meegewerkt. In het voorjaar hadden we een special over de Zumpe bij Doetinchem. Iedereen leverde een foto in met tekst over het bijzondere van de foto en ervaring in het natuurgebied. In de zomer waren er twee stagiairs die een prachtig artikel over de Ratumse Beek schreven en in de wintereditie hadden we wederom een stagiair die samen met Erna en Ellen de tekst schreef met foto's van alle Natuurkijkers die aan deze safari meededen.

De drie stagiairs die bij de Natuurkijkers stage hebben gelopen dit jaar verdienen wat extra aandacht. Femke Rhebergen, Gerto Schooltink en Ina te Raaij hebben een mooie bijdrage geleverd dit jaar. Zij hebben excursies voorbereid, introductiepraatjes gedaan en ook artikelen geschreven met mooie foto's.

Helaas is het dit jaar niet gelukt om een fotokijk-middag of avond te laten plaatsvinden. Alle Natuurkijkers zijn wel enthousiast om dit in 2026 wel te doen, evenals de afgelaste excursie naar de Uiterwaarden. We gaan dus kijken hoe we dit opnieuw kunnen inplannen.

Ook de Natuurkijkers beeldbank is in 2025 weer goed gebruikt. We hebben er niet veel aanvullende foto's in geplaatst, maar het basisbestand is goed bruikbaar. Voor 2026 kan het zijn dat er veranderingen gaan optreden, vanwege verschuivingen bij de Natuurkijkers Alphen aan den Rijn, die de host is van deze beeldbank. We zullen dit nauwlettend volgen en voor een alternatief zorgen als dit nodig mocht zijn.

Januari 2026, Lisette Platjouw & Ellen van den Adel.

Werkgroep NGO (Coördinator Henk Wiggers).

Januari 2025 is de zevende NGO met 24 deelnemers van start gegaan. Die deelnemers komen niet alleen uit ons eigen werkgebied, maar ook uit omliggende IVN&KNNV afdelingen.

Enkele cursisten zijn al actief binnen 1 of zelfs meerdere werkgroepen.

De begeleidingsgroep voor deze 7e NGO (Natuur Gidsen Opleiding) is begonnen met 8 leden, maar begin van het jaar hebben wij afscheid moeten nemen van de Hooftmentor Wilko Poortman.

Januari 2026, Henk Wiggers.

Werkgroep Paddenstoelen (Coördinator Ed Grotenhuis).

Door de Corona epidemie was de deelname aan de activiteiten van de KNNV- paddenstoelenwerkgroep sterk teruggelopen. Veel leden waren in de coronatijd wat anders gaan doen o.i.d. en toen de regels minder streng werden kwamen de meesten niet terug. Vooral het gemis aan determinatieavonden speelde een grote rol. De excursies konden later weer doorgaan met een beperkt aantal deelnemers, maar de deelname van de leden was minimaal. De determinatieavonden werden geheel afgelast omdat je dan te dicht op elkaar zit en je wil dat risico niet nemen.

Dankzij negen deelnemers aan de gidsencursus van het IVN Oost-Achterhoek met belangstelling voor paddenstoelen kon een kerngroep worden gevormd en zijn de determinatie avonden weer in ere hersteld. Omdat Fred Bos overleden was, kon dit niet meer in de werkstee aan de Bochooltseweg, maar kon dit bij de deelnemers thuis.

↑ Kale inktzwam

De opzet van het jaarverslag 2025 is hetzelfde als van dat van 2019, het laatste jaarverslag dat begin 2020, het jaar van de Corona, uitkwam.

De volgende excursies werden gehouden:

1. 20 sep. Gossink . Voorexkursie met kerngroep om elkaar eerst beter te leren kennen.
2. 27 sep. Landgoed Gossink in Henxel 12 deeln. Soorten: 42
3. 11 okt. Het Loohuisbos bij Aalten 11 deeln. Soorten: 37
4. 25 okt. De Leemputten bij Haak en Hoek 18 deeln. Soorten: 55
5. 8 nov. Landgoed Kotmans in Miste 18 deeln. Soorten: 43

Er zijn dit jaar drie determinatie avonden gehouden. De eerste avond kon niet doorgaan omdat er nog geen ruimte beschikbaar was om bij elkaar te komen.

Elke determinatieavond namen deelnemers een aantal soorten die ze niet zo gauw herkenden mee. Daardoor komen heel algemene soorten als vliegenzwam, geschubde inktzwam, geweizwam, platte tonderzwam, e.d. meestal niet in deze lijst voor. Er werd met gidsen gedetermineerd, maar ook met de app van Obsidentify.

1. Maandag 13 oktober bij Silvia Meddo, 33 soorten.
2. Maandag 20 oktober bij Silvia Meddo, 38 soorten.
3. Donderdag 6 november bij Anita Lievelede, 5 soorten.

Het jaar 2025 leek door de droge zomer een matig paddenstoelenjaar te worden. Maar dar viel gelukkig mee. Dit had twee redenen: In september kwam er meer neerslag en omdat de deelnemers aangemoedigd werden om op hun mobiel de determinatie app van Obsidentify te gebruiken, konden de deelnemers aan de excursies meer zelfstandig om zich heen kijken, vaak in kleinere groepjes en daardoor werd er meer gezien. Vooral waardevol was het onderling overleg om definitief vast te stellen wat je nu in handen had. Je leert beter naar de specifieke kenmerken van de paddenstoel te kijken, want anders krijg je een te vaag antwoord. Ja, een vezelkop; maar welke? Het gemiddelde op de excursies was 15 deelnemers. Het overgrote deel hiervan waren

↑ *Vaalpaarse schijnridderzwam*

buitenstaanders met belangstelling. Wel een aantal IVN-leden. Namen en emailadressen bij opgave genoteerd. Na afloop alleen een lijstje toegestuurd met de waargenomen soorten. Het lijkt mij goed om ze volgend jaar persoonlijk uit te nodigen voor de excursies en evt. determinatie avonden, al zal er dan voor dat laatste misschien een maximum van 10 deelnemers gesteld moeten worden. Op de determinatieavonden was de gemiddelde opkomst 6 deelnemers.

← *Eekhoorntjesbrood*

De aantallen waargenomen soorten heb ik vergeleken met het jaar 2019 en de jaren ervoor. In 2020 kwam de Corona en lag de werkgroep vrijwel stil, na 2022 werden eigenlijk alleen excursies gehouden omdat de belangstelling voor de determinatie avonden vrijwel nihil was. In 2025 is wel weer een volledig programma afgerond. Totaal waargenomen op de excursies: 141 soorten. In 2019: 99 soorten. In 2018 (droog jaar) 30 soorten. In 2017: 101, (in 2016, ook droog jaar: 53. In 2015: 83). Soorten waargenomen op andere excursies zijn niet opgenomen.

Dat er in 2025 in verhouding veel meer gezien is, komt m.i. doordat er nu veel meer gebruik wordt gemaakt van determinatie apps. Deelnemers kunnen daarmee zelfstandig aan het zoeken en determineren. Daardoor wordt er meer ter plekke gezien. Onbekende soorten werden voor 2020 vooral meegenomen en verder thuis gedetermineerd.

Totaal aantal soorten waargenomen op de determinatieavonden: 122 soorten. In 2019: 49 soorten, in 2018: 32, in 2017: 84, in 2016: 56, in 2015: 80) Totaal waargenomen soorten in 2025: 250. In 2019: 148, in 2018: 52, in 2017: 141, in 2016: 101. In 2015: 125. Oorzaak: determinatie apps en zeer gedreven leden van de gidsencursus bij de determinatie avonden.

Ed Grotenhuis (Coördinator)

Gewone oesterzwam →

Verslagen waarnemingen excursies en determinatie avonden:

26-09-2025 Paddenstoelenexcursie landgoed Gossink Henxel

Waarnemingen: 36 + 6 = 42 soorten. Aantal deelnemers: 12.

Gevlekte vezelkop (leek mij bij Wikipedia het meest waarschijnlijk)

Parelamaniet (leek er op Wikipedia het meeste op)

Spoelvoetcollybia (hadden mensen -zie hieronder – uit Limburg ook) Kleine poederparasolzwam, Gestreept nestzwammetje, Aardappelbovist, Breedplaatstreephoed, Dwergwielkje, Eekhoorntjesbrood, Fopelfenbankje, Gekraagde aardster, Gele korstzwam, Geschubde inktzwam, Gewone eikenbladzwam, Gewone zwavelkop, Gewoon elfenbankje, Grote oranje bekerzwam, Grote parasolzwam, Hazenpootje, Kussenvormige houtzwam, Papierzwam, Roestvlekkenzwam, Roodgerande houtzwam, Roodsteelfluweelboleet, Schubbige oesterzwam, Slijmsteelmycena?, Stinkparasolzwam, Tranende franjehoed, Vermiljoen houtzwam, Wielkje, Witte satijnvezelkop en de Zwarte trilzwam.

Voor de volledigheid nog een paar andere soorten die vorige week bij de voorexkursie gezien zijn: Bleke franjehoed, Dooiergele mestzwam, Gazonvlekplaat, Gewone hertenzwam, Gewoon donsvoetje en de Spaanderfranjehoed.

Ik kreeg van twee mensen uit Limburg (o.a. de voorzitter van de paddenstoelenwerkgroep

Limburg) die hier rondkeken nog als soorten die wij niet gezien hebben (al weet je niet hoever ze doorgelopen of verder het bos zijn in geweest):

Helmmycena,
Valse hanekam,
Geelbruine satijnzwam,
Gewone oesterzwam,
Doolhofelfenbankje,
Groene anijstrechtterzwam,
Oranjegeel trechtertje,
Houtknoopje,
Gele ringboleet,
Plooirokje,
Vlieskelkje en de
Duifrussula.

11-10-2025 Paddenstoelenexcursie Loohuisbos in Aalten. Waarnemingen: 37 soorten. Aantal deelnemers: 11.

Goudgele zwameter, Amethistzwam, Broze russula, Berijpte russula, Dennenvlamhoed, Dikrand tonderzwam, Eikhaas, Fopelfenbankje?, Fraaisteelmycena, Gele aardappelbovist, Gele korstzwam, Gewone krulzoom, Gewone zwavelkop, Gewoon elfenbankje, Goudgele zwameter, Greppelmelkzwam, Groene anijstrechtterzwam, Heksenboter, Heksenschermpje, Helmmycena, Kaneelkleurige melkzwam, Kastanjeboleet, Kleverig koraalzwammetje, Oorlepelzwam (z), Parelamaniet, Platte tonderzwam, Rimpelende melkzwam, Rode zwavelkop, Roestbruine kogelzwam, Roestvlekkenzwam, Roodbruine botercollybia, Scherpe collybia, Scherpe kamrussula, Scherpe schelpzwam, Sombere honingzwam, Waaierkorstzwam, Witsteelfranjehoed en de Zwartpurperen russula.

Platte tonderzwam→

25-10-2025 Paddenstoelenexcursie Leemputten Waarnemingen.

Weer; Eerst regen, dan zon ca 10°. Soorten: 55. Deelnemers: 18

Amethystzwam, Asgrauwe koraalzwam, Broze russula, Donzige melkzwam, Draadknotszwam, Echte tonderzwam, Eekhoortjesbrood, Geelwitte russula, Gele amaniet, Gele berkenrussula, Gele stekelkorstzwam, Gewimperde aardster, Gewone fopzwam, Gewone krulzoom, Gewone oesterzwam, Gewoon donsvoetje, Gewoon elfenbankje, Gewoon zwavelkopje, Gewoon elfenschermpje, Gezoneerd elfenbankje, Greppelmelkzwam, Goudgele zwamgast, Goudvliesbundelzwam, Groene anijstrechtterzwam, Grote parasolzwam, Heksenschermpje, Kastanjeboleet, Kleine berkenrussula, Kogelhoutskoolzwam, Nevelzwam, Okergele gordijnzwam, Oranje druppelzwam, Oranjegeel trechtertje, Paarse korstzwam, Parelamaniet, Parelstuifzwam, Platte tonderzwam, Plooiervoetstuifzwam, Rimpelige koraalzwam, Rimpelende melkzwam, Roestbruine kogelzwam, Roodporiehoutzwam, Rossige melkzwam, Scherpe kamrussula, Schotelrussula, Vliegenscherm, Waaiertje, Wieltje, Witte amaniet, Witte kluifzwam, Witsteelfranjehoed, Zwarte kluifzwam, Zwarte trilzwam, Zwartgroene melkzwam en de Zwartpurperen russula.

08-11-2025 Paddenstoelenexcursie: Kotmans Miste.

Weer: Bewolkt maar droog, ca 14°. 18 deelnemers,

43 soorten. * = niet bestaande of zz naam genoemd

Breedplaatstreephoed, Bruine bundelridderzwam*, Botercollybia, Bundelfranjehoed, Bundelmycena, Citroengele satijnzwam, Dikrandtonderzwam, Draadsteelmycena, Geelbruin mosklokje*, Geweizwammetje, Gewone beurszwam, Gewone fopzwam, Gewone franjezwam*, Gewone glimmerinktzwam, Gewone krulzoom, Gewone

oesterzwam, Gewone zwavelkop, Gewoon elfenschermpje, Giftige weidetrechtterzwam, Graskleefsteelmycena*, Grauwe vlekplaat, Groezelige satijnzwam*, Groot kalkschuim, Groot mosklokje, Grijs mycena, Helmmycena, Kastanjeboleet, Kleine stinkzwam, Langsteel franjehoed, Oranjegeel trechtertje, Oranjekeurige vezeltruffel, Plooirokje, Roodbruine schijnridderzwam, Sneeuwzwammetje, Streepsteelmycena, Tweekleurige vaalhoed?, Vuurmelkzwam, Waaiertje, Wit oorzwammetje, Witte kluifzwam, Zandpadvezelkop*, Zemelig donsvoetje* en de Zwartgroene melkzwam. Totaal 141 soorten.

13-10-2025 Determinatie avond bij Silvia.

Aanwezig: Anita Buesink, Harriet Toebes, Nelle Haandrikman, Petra Borsboom, Gerton Schooltink, Silvia van Straten, Ed Grotenhuis. Gedetermineerd: 33 soorten.

Volgende determinatie avonden: maandag 20 oktober weer bij Silvia, Goorweg 49 Meddo, donderdag 6 november bij Anita, De Stegge 19, 7137 NC Lievelede. Ieder graag weer een aantal onbekende paddenstoelen meenemen.

Eerste deel van de avond meegebrachte paddenstoelen

gerangschikt naar soorten zoals Amanieten, Boleten, Melkzwammen, Trechterzwammen, Mycena's, Honingzwammen, Russula's, Zwavelkoppen en Andere soorten.

Daarna m.b.v. determinatie app soorten opgezocht en vergeleken met de meegebrachte gidsen.

Anijstrectherzwam, Appelrussula, Broze russula, Bruine knolvezelkop, Donsmelkzwam, Geschubde inktzwam, Grasleemhoed, Greppelmelkzwam, Grote oranje bekerzwam, Heksenschermpje, Helmmycena, Karbolchampignon, Kastanjeboleet, Knolhoningzwam, Koeienboleet,

Langsteelfranjehoed, Lila

gordijnzwam,

Narcisridderzwam,

Parelamaniet,

Regenboogrussuls,

Satijnvezelkop, Scherpe

collybia, Scherpe kamrussula,

Schubbe bundelzwam, Slanke

trechterzwam, Sombere

honingzwam, Stevige

braakrussula, Stronkmycena,

Tweekleurige vaalhoed, Valse

hanekam, Vuilwitte

ridderzwam, Weidekringzwam

en de Zwartpurperen russula.

Okerkleurige vezeltruffel→

20-10-2025 Determinatie 2^e avond bij Silvia.

Aanwezig; Petra, Harriet, Nelleke, Ed. Gedetermineerd: 38 soorten.

Wederom meegebrachte paddenstoelen gerangschikt naar soorten en daarna met determinatie app en gidsen als controle verder uitgezocht.

Amandelvezelkop, Amethystzwam, Botercollybia, Bruine schijntrectherzwam, Dwergcollybia?,

Echte tonderzwam, Fopelfenbankje, Geelbruine spleetvezelkop, Geelwitte russula, Gele

knolamaniet, Geschubde stropharia, Gewone Hertenzwam, Gewoon eikenbladzwammetje,

Gewoon elfenbankje, Goudgele zwameter, Graskleefsteel mycena, Grote molenaar, Grijsgroene

melkzwam, Muizenstaartzwammetje, Narcisridderzwam, Nevelzwam, Okergele ridderzwam,

Oranje melkzwam, Parelstuifzwam, Plooiplaatzwammetje?, Rimpelende melkzwam, Rode

kleibosmelkzwam, Roodbruine slanke amaniet, Roze berkenrussula, Spekzwoerdzwam, Sombere

honingzwam, Stevige braakrussula, Stronkmycena, Tweekleurige vaalhoed, Valse

kopergroenzwam, Vermiljoen houtzwam, Waaierkorstzwamen de Zandpadvezelkop.

← *Gewimperde aardster*

06-11-2025 Determinatie avond bij Anita Buesink in Lievelede.

Aanwezig: Anita, Nelleke, Harriet, Annette, Gerton en Ed.

Gedetermineerd: 51 soorten.

Amethystzwam, Bleekgele bundelzwam, Bleke franjehoed, Bleke moeraszwavelkop, Botercollybia Dennenvlamhoed op dennenappel, Dikrandtonderzwam, Geelbruine spleetvezelkop, Geelwitte russula,

Gele korstzwam, Gewone berkenboleet, Gewone beurszwam, Gewone fluweelpoot, Gewone krulzoom, Gewone oesterzwam, Gewoon donsvoetje, Gewoon elfenbankje, Gewoon elfenschermpje, Grofplaatrussula, Grote kale inktzwam, Grote parasolzwam, Grote trechterzwam, Grijsgroene melkzwam, Kaneelkleurige melkzwam, Kleine stinkzwam, Lila satijnvezelkop, Levermelkzwam, Een mycenaparasiet, Narcisridderzwam, Nevelzwam, Paarse schijnridderzwam, Papilrussula (Z), Populierenmelkzwam, Purperode russula, Regenboogrussula, Rimpelende melkzwam, Roestvlekkenzwam, Roze berkenrussula, Roodsteelfluweelboleet, Ruig elfenbankje, Scherpe kamrussula, Sombere honingzwam, Spekzwoerdzwam, Vaaloranje melkzwam, Vaalroze melkzwam?, Verblekende russula, Vuurmelkzwam, Weidekringzwam, Witte kluifzwam, Zwartgroene melkzwam en de Zwartpurperen russula.

Januari 2026, Ed Grotenhuis.

Werkgroep Planten (Coördinator Thea Croese).

dag	datum	THEMA en Excursieleider
za	8-3	Wooldse Veen; oa mossen olv T.Croese
za	22-3	Beesmanbos; Voorjaarsflora olv Louis Jan vd Berg en T. Croese
za	26-4	voorjaarsbossen Ahaus/Coesfeld olv T.Croese
za	24-5	Natuurontwikkeling langs de Berkel olv G. Beverdam
za	7-6	Nieuwe natuur in de Kemsterpoelen olv G Beverdam
za	12-7	Natuurontwikkeling in Ratum olv P. Hoens
za	9-8	Markeveld/Needse Achterveld olv T.Croese
za	23-8	Beurzerbeek olv E.van Dijk

Excursies Plantenwerkgroep

We hebben in 2025 8 plantenwerkgroeps-excursies gehad; Meestal een opkomst van rond de 6 deelnemers. Een keer was er slechts één deelnemer, dat was in de zomervakantie. De excursie naar de voorjaarsbosjes in Ahaus was ook geslaagd, al kon Fred Bos zelf niet mee. Helaas is hij ons van de zomer ontvallen en moeten we het nu zonder hem doen.

In 4 excursies was de focus natuurontwikkeling, dat een interessante invalshoek opleverde, zoals het natuurontwikkelingsterrein van Ton in Ratum.

Het was geweldig, dat 5 mensen uit onze eigen afdeling een excursie wilden leiden.

We streven ernaar om de waarnemingen in te voeren in de OBS-app. Op de app van de PWG zijn plantenlijsten en foto's van diverse excursies gedeeld.

NGO-stagieres

Er waren 3 enthousiaste stagiaires van de NGO, die ieder een mooie bijdrage hebben geleverd aan diverse excursies in het kader van de gidsenopleiding.

Mossenwerkgroep

In de herfst zijn we weer een mossenwerkgroep gestart, die van de winter tot in het voorjaar 2026 zal doorlopen. We gaan voorlopig met een klein groepje bij mensen thuis determineren op een avond, of in de ruimte van SMVV in Vragender zomogelijk.

Januari 2026, Thea Croese.

Werkgroep Veldbiologie (Coördinator Thea Croese).

zo	26-1	Witte Veen; Excursie winterknoppen olv. F. Groothuis
za	29-3	Excursie Voorjaarsbos Winterswijk olv H. Meens
za	5-4	Geologische landschapsexcursie per fiets omgeving Winterswijk olv Ed Grotenhuis
za	12-4	Excursie voorjaarsbossen Bentheimer Uhrwald olv T.Croese
zo	11-5	Vroege Vogelexcursie Buskersbos olv Jan Stronks
za	17-5	Vroege Vogelexcursie Rekken olv E van Dijk
zo	15-6	De haar; Excursie Natte heide olv R.Schadd
za	28-6	Excursie Dagvlinders in de Muggenhoek olv Jan Stronks
za	16-8	op zoek naar Libellen bij natuurontwikkeling Beurzerbeek olv Rob Lanjouw
za	27-9	Paddenstoelenexcursie landgoed Gossink olv. Ed Grotenhuis.
za	11-10	Paddenstoelenexcursie Loohuisbos bij Aalten olv. Ed Grotenhuis.
za	25-10	paddenstoelenexcursie Leemputten olv. Ed Grotenhuis.
za	8-11	paddenstoelenexcursie landgoed Kotmans in Miste olv. Ed Grotenhuis.
zo	23-11	Fietstocht: op zoek naar resten van vloeiveiden in het stroomgebied van de Vennevertlose Beek in Ratum / Henxel olv Lud Overkamp

In 2025 waren er 14 Veldbiologische excursies. De opkomst varieerde van 5 tot rond de 10. De thema's waren: 1x winterkenmerken, 2x insecten (vlinders en libellen), 2x vroege vogels, 2 geologische /landschaps-excursies, 3x flora en de 4 x paddestoelen (zie verslag elders). Verheugend was het dat er 8 verschillende excursieleiders waren; 6 van de eigen afdeling en 2 excursieleiders uit de regio.

Met dank aan Piet Hoens, die elke keer een mooie tekst voor de krant en de flyer weet te schrijven. Verder is het ook fijn dat de leden 1 week van te voren nog de mailing toegestuurd krijgen door de secretaris Henk Wiggers en dat de tekst op de 2 websites wordt gezet door Fred en Ron. Naast de jaarfolder komen er veelal daardoor mensen op de excursies af. Dank hiervoor.

NGO-stagieres

Er waren 3 enthousiaste stagiaires van de NGO, die ieder een mooie bijdrage hebben geleverd aan diverse excursies in het kader van de gidsenopleiding.

De stagiaires zullen het komende jaar nog extra begeleid en ondersteund worden in het geven van excursies.

Januari 2026, Thea Croese.

Werkgroep Thema-avonden (Coördinator Judith Kuppens).

Maand	Onderwerp	Spreker	Plaats	Bezoekers	Bezoekers
				Lid	Geen lid
Februari	De wasbeerhond: een invasieve exoot?	Jaap Mulder	Winterswijk	12	9
Maart	Natuurtuin de 'Weerkamp'	Henk Lammers	Beltrum	16	17
April	De geschiedenis van de boomverzorging en monumentale bomen in de Achterhoek	Carel ten Have en Jeroen Philippona	Winterswijk	15	24
Mei	Kruiden Workshop	Thea van Hoof	Kruidenhof Eibergen	8	7
September	Vleermuizen in de Achterhoek	Kevin Collins	Rekken	19	7
Oktober	De Vogeltrek in de Achterhoek	Robert Kwak	Winterswijk	25	-
November	Waterleven in de Achterhoek	Waterschap Rijn en IJssel	Winterswijk	26	9
December	De Hazelnoot	Rieky en Harm Tuentner	Winterswijk	19	6
				Totaal 219 bezoekers	

In 2025 bestond de Thema werkgroep uit 5 personen: Lies Jacobs; Annet Elburg; Geert op de Laak; Rob van Bruchem en Judith Kuppens (coördinator) en 3 stagiaires van de Natuurgidsen Opleiding van het IVN: Miriam Leferink; Cees Schipper en Sjef Lommen. Lies Jacobs zal terugtreden in 2026. Zij heeft 10 jaar lang, als lid en ook als coördinator van de Themagroep, onderwerpen voor de Thema avonden aangedragen en georganiseerd. We zijn haar dankbaar.

We hebben in het voorjaar van 2025 en in de zomer een aantal keren vergaderd om weer een mooi programma in elkaar te zetten voor de Thema bijeenkomsten 2026. Daarbij hebben we gekeken naar nieuwe onderwerpen op het gebied van de natuur en cultuurlandschap in de Achterhoek. Maar ook het thema duurzaamheid krijgt aandacht. Ook hebben we weer een interactieve workshop in het programma verwerkt. (Dit vanwege de succesvolle Kruidenworkshop in de Kruidenhof in mei 2025.)

De thema avonden worden op verschillende locaties in de Achterhoek georganiseerd, zo hopen we een groter en wellicht nieuw publiek te kunnen aantrekken. In 2026 zal er ook een nieuwe locatie aan worden toegevoegd: Boogiewoogie in Winterswijk, op de dinsdagavonden.

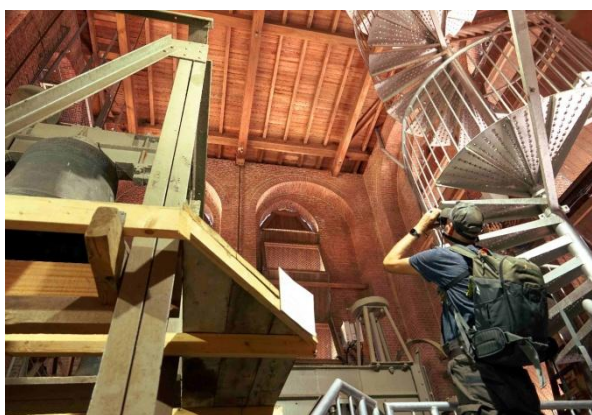
In Beltrum het Kulturhus en de Antonius in Rekken zijn ook nieuwe locaties die het afgelopen jaar goed bezocht werden.

Januari 2026, Judith Kuppens.

Werkgroep Vleermuizen (Coördinator Hillie van de Peppel).

Dit jaar heeft zeker zijn verdriet gekend. Twee van onze steunpilaren zijn tot ons verdriet overleden: Anke Hollink en Wilko Poortman. Beiden zijn jarenlang het aanspreekpunt geweest vanuit Vleermuizendorp Neede en daarmee ook ons gezicht naar buiten toe. Wie dacht aan vleermuizen, dacht aan Wilko of Anke. Ons dank is groot voor alles wat jullie voor ons betekend hebben.

Wat onze excursies betreft, kijken wij terug op een positief jaar. Met ongeveer 20 excursies hebben wij zo'n 750 mensen weten te bereiken, veelal campinggasten in Ruurlo, Neede, Groenlo en Bredevoort. Dit waren hoofdzakelijk kinderen en ouders. Kent u schoolklassen die interesse hebben in een vleermuisactiviteit? Neem gerust contact met ons op.

Waar wij als Vleermuisgroep de laatste jaren meer bij betrokken zijn, is het onderzoek naar vleermuizen. Zo inventariseren wij zes kerkzolders in de Achterhoek. In de zomermaanden gaan we overdag de kerk in, helemaal tot in de spits, op zoek naar onder andere de gewone grootoorvleermuis. Zien we vleugels van vlinders zonder vlinderlijf, dan is de kans groot dat de grootoor hier verblijft of verbleven heeft. Ook rijden wij in de zomermaanden 's avonds

rondjes door het mooie landschap van de Achterhoek. Met een gangetje van zo'n 25 km/uur maken wij opnames van de echolocatie van onder meer de laatvlieger, een van de grootste vleermuizen van Nederland. Beide hiervoor beschreven projecten voeren wij uit in overleg met de Zoogdiervereniging. Het voelt fijn om te weten dat de door ons geleverde data bijdraagt aan een duidelijker beeld van het wel en wee van vleermuizen in Nederland.

Een ander project waar wij mee bezig zijn is Operatie Barbastella. In 2023 is in de buurt van Winterswijk een kraamkolonie gevonden van de mopsvleermuis, een unieke gebeurtenis in Nederland. In 1993 overwinterde de mopsvleermuis voor het laatst in ons land. In 2017 werd voor het eerst sindsdien opnames gemaakt van de echolocatie van de mops, en in 2023 de eerste kraamkolonie gevonden - en dat in ons eigen Winterswijk! Wij móesten en zouden hem zelf vinden. Meerdere avonden hebben wij nu gepost op een locatie die door de mops wordt bezocht, en dit met 4 groepjes (op verschillende locatie) van twee à drie mensen. Wij hebben hoopgevende opnames gemaakt en deze verzonden naar de Zoogdiervereniging gestuurd. Daar wachten ze tot een expert ze kan beoordelen. Voor ons als Vleermuizendorp Neede & werkgroep Vleermuizen van de IVN Oost-Achterhoek was 2025 een bewogen jaar die wij niet snel zullen vergeten. Tekst: Kevin - Foto's: Nelleke & Joeke Januari 2026, Hillie van de Peppel.

Werkgroep Wandelingen (Coördinator André Hendriks).

Wandelingen. Iedere 3de zondag van de maand is er in onze prachtige Achterhoek een leerzame natuurwandeling onder leiding van natuurgidsen. Deze wijzen op en vertellen over bijzonderheden zoals planten bomen vogels paddenstoelen en alles wat we zien en horen en ruiken. We staan stil bij het ontstaan van het cultuurlandschap cultuurhistorie en de geschiedenis van de bewoners. Alle wandeling hebben een thema en daar gaan we dieper op in. Het IVN en KNNV werken samen om er een boeiende wandeling van te maken.

Datum	Thema	Startplaats	Aantal deelnemers
19 januari	Rust in Oldenkotte	Kerkemeijer in Rekken, Rekkenseweg 44, 7157 AE Rekken	16
16 februari	Over de rand van het oude land	Rammelbroeksweg 8, 7157 BD Rekken	33
16 maart	Ontdek de buurtschap Kotten	Camping Italiaanse Meren, Buitinkweg 7, 7107 BE Winterswijk Kotten	67
20 april	Boerenland	het parkeerplaatsje hoek Dinxperlosestraatweg-Wikkerinkweg, Aalten	10
18 mei	Zwillbrock	parkeerplaats voorbij Barockkirche in Zwillbrock	20
15 juni	Cultuur- en natuurhistorische wandeling door het Woold	Kruising Oude Bocholtsebaan-Gosselinkweg Winterswijk Woold	9
20 juli	Bijzondere en oude bomen	parkeerplaats Slingepas net buiten Bredevoort	8
17 augustus	Langs de akkerranden in Aalten	picknickplaats Spiekerkamp bij de kruising Driehonderdmeterweg/Spiekerdijk	10
21 september	Op zoek naar de Klokjesgentiaan	Visschemorsdijk, Neede parkeerplaats na de brug over de Buurserbeek	8
19 oktober	Paddestoelen	hoek Veldboomweg - Moezebrinkweg	29
16 november	Wat de herfst ons brengt	Camping Italiaanse Meren, Buitinkweg 7, 7107BE Winterswijk Kotten	45
21 december	Winterwandeling	Rustpunt Tokke Wekke, Meenweg 2, 7156 NX Beltrum	25

Januari 2026, André Hendriks.

Beleef de natuur

Jaarverslag 2025 IVN & KNNV Oost-Achterhoek